

Het nut van de preschool

Pim Breebaart, Focus, 11 2008

James Heckman en Alan Krueger zijn al jaren zoekende naar de oorzaken van armoede en ongelijkheid in de VS. In hun boek *Inequality in America* wijzen zij op het alles overheersende belang van de preschool, het onderwijs voor nul tot vierjarigen. Heckman is econoom en Nobelprijswinnaar in 2000. Krueger is hoogleraar aan Princeton. De feiten zijn duidelijk en de gevolgen kunnen op termijn desastreus zijn. Aan de onderkant van de bottom half groeit een bevolking die steeds dommer wordt, die steeds meer afhankelijk wordt van bijstand, die crimineel gedrag vertoont en waar drugs en jeugdzorg dagelijks aanwezig zijn. Interessant is het experiment aan de Perry Preschool in Michigan. Het is heel simpel. Zij namen 58 kinderen die op kosten van het onderzoek vier jaar naar de preschool gingen, en zij namen 65 leeftijdsgenoten die dat niet deden. Alle baby's waren zwart, uit zeer arme gezinnen, heel weinig sociaal cultureel kapitaal, geweld en onveiligheid zijn voortdurend aanwezig, het waren de meest erbarmelijke gezinsomstandigheden. De preschoolkinderen ontvingen vier jaar vijf ochtenden per week onderwijs. De docent-leerling ratio was erg goed, 1 op 6. Alle docenten hadden een master in Education. Kortom, de kinderen werden met bovengemiddelde zorg onderwezen.

Vanaf hun vierde tot hun negentiende jaar zijn de kinderen gevolgd. De preschoolgroep en de controlegroep werden jaarlijks getest op hun IQ en schoolprestaties. De IQ's van beide groepen waren laag en gelijk. De schoolprestaties van de preschoolgroep lagen veel hoger dan van de controle groep, 67% resp 49% volgde highschool, 38% resp. 21% ging daarna naar het post secundair onderwijs. Maar zeker zo belangrijk was dat op negentienjarige leeftijd 50% resp 32% betaald werk had, 18% resp 32% van de bijstand leefde en het aantal keren dat ze al eens gearresteerd waren 31% resp. 51% was. En nog duidelijker, het aantal zwangerschappen onder de preschool tieners was twee maal zo laag.

Heckman ging rekenen. Wat zijn de maatschappelijke kosten van deze groep kinderen? En hij rekende voor dat een dergelijke luxe investering in de zwakste groep kinderen een gegarandeerd rendement oplevert van meer dan zes maal het investeringsbedrag. Dit is een heel hoog rendement. Bear Stearns, Lehman of Fortis halen dat nooit meer. Maar ook de mammoeten op de beurs zullen dit rendement nooit halen. En toch? Doen we dit? Geven wij in Nederland voldoende geld uit voor kinderopvang en peuterspeelzalen? Krijgen onze achterstandskinderen docenten met een masterdegree? Mogen deze kinderen met een enorme achterstand op het moment van geboorte de eerste vier jaar iets leren op 'school'? Geven wij hen op vierjarige leeftijd een gelijke kans bij de start in de basisschool? Vanaf de eerste dag hebben deze kinderen geen kans. Waarom laten we dit gebeuren? Het is niet eens een kwestie van geld, de rijkdom in onze samenleving levert bij de beurs of spaarbank altijd een lager rendement op dan investeren in deze kinderen.